

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Linda Kleemola

KULUTTAJAN ASEMA VERKKOKAUPAN KONKURSSISSA

Liiketalous
2017

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Linda Kleemola
Opinnäytetyön nimi	Kuluttajan asema verkkokaupan konkurssissa
Vuosi	2017
Kieli	suomi
Sivumäärä	43 + 2 liitettä
Ohjaaja	Mika Kärkkäinen

Opinnäytetyössäni tutustun kuluttajan asemaan ja oikeuksiin verkkokaupan sekä digitaalipalvelun tuottajan konkurssissa. Kiihtynyt kilpailu vastaavilla yritysmarkkinoilla näkyy osittain muun muassa taloudellisten ongelmien lisääntymisenä. Taloudelliset ongelmat saattavat johtaa yrityksen lopulliseen maksukyvyttömyyteen. Tällöin toimivaltainen tuomioistuin tekee päätöksen yrityksen konkurssiin asettamisesta. Työni tavoitteena on tutkia tarkemmin kuluttajalle lain mukaan kuuluvia oikeuksia etämyynnissä, konkurssiprosessin etenemistä, sekä kuinka konkurssin tuomat oikeusvaikutukset näkyvät kuluttajan asemassa.

Tutkimus on toteutettu lainopillisella tutkimusmenetelmällä. Teoria pohjautuu voimassa olevan lain tutkimiseen ja tulkintaan sekä oikeuskirjallisuuteen. Laista pohjautuvan teorian tueksi olen myös käyttänyt Kuluttaja-asiamiehen linjauksia, EU:n antamia tiedotteita sekä muita aihetta käsitteleviä artikkeleita ja uutisia.

Tutkimuksesta selviävät seikat, jotka nousevat kuluttajalle ajankohtaiseksi, mikäli tämä päättyy osaksi verkkokaupan konkurssia tavanomaisten kauppasopimusten osalta. Keskeisintä on kuluttajan toiminta velkojan asemassa sekä muutokset tämän oikeuksissa koskien tavaran saantia ja palautusta sekä maksujen hyvitystä. Huomionarvoista on, että perinteinen konkurssilaki soveltuu vaivoin verkkokaupan konkurssitilanteeseen. Näin on todettu myös digitaalipalveluiden osalta. Tämän lisäksi kuluttaja on vaarassa jäädä täysin ilman oikeussuojakeinoja digitaalipalveluiden tuottajan konkurssissa. Mikäli palveluntarjoajan palvelin sijaitsee toisessa maassa, ei Suomen lainsäädäntöä sovelleta automaattisesti esimerkiksi kuluttajaoikeuksien osalta.

ABSTRACT

Author	Linda Kleemola
Title	The Status of a Consumer in the Case of a Bankruptcy of an Online Store
Year	2017
Language	Finnish
Pages	43 + 2 attachments
Name of Supervisor	Mika Kärkkäinen

This thesis examined the status and the rights of a consumer in the case of a bankruptcy of an online store and a producer of the digital service. Increased competition in similar business markets is shown as a growth of financial difficulties. Those problems may lead into a situation where the company becomes totally insolvent and there is no possibility to execute business debt restructuring. Then court of law makes a decision on the bankruptcy. The main aim of the thesis was to research the rights which the law gives for the consumer, the process of the bankruptcy and how it affects the status of the consumer.

The research was accomplished by using a legal research method. Theory is based on research and interpretation of existing legislation and literature of justice. I also used Policies of consumer affairs and reports given by the EU. Other articles concerning about the topic were also used.

The research examined the matters which become topical for the consumer in case an online store's bankruptcy regarding common contracts of sale. The main lines are in consumer's actions when having the status of a creditor and the changes in this right concerning receiving and returning of the good as well as refunds for payments. The remarkable thing is that the traditional Finnish Act on Bankruptcy is hard to adapt to the bankruptcies of online stores as well as producers of the digital services. Furthermore, there is a risk that the consumer ends up without legal remedy in the bankruptcy of a producer of digital services. If the producer's server is located in another country, the legislation of Finland is not automatically adapted to the situations of bankruptcies concerning consumer rights.

Keywords	bankruptcy, distance selling, consumer protection, digital service
----------	--

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	8
2	KULUTTAJANSUOJA VERKKOKAUPASSA.....	10
2.1	Koti- ja etämyynti	10
2.1.1	Tiedonantovelvollisuus	11
2.1.2	Tilausvahvistus ja maksutavat.....	12
2.1.3	Peruuttamisoikeus ja tavarain palautus	13
2.2	Virhevastuu ja takuu	14
2.2.1	Reklamaatio.....	15
2.2.2	Virheen oikaisu	16
2.2.3	Hinnanalennus ja kaupan purkaminen	16
2.2.4	Vahingonkorvaus	16
2.3	Digitaalipalvelut.....	18
2.3.1	Kuluttajalle annettavat ennakkotiedot.....	19
2.3.2	Palvelun peruutus	20
2.3.3	Virhevastuu sekä sovellettava lainsäädäntö	20
3	KONKURSSI	22
3.1	Konkurssikelpoisuus	23
3.1.1	Velallisen asema.....	23
3.1.2	Oikeusvaikutukset	24
3.2	Konkurssiin asettaminen	24
3.2.1	Hakemiskelpoisuus ja hakijasaatava	25
3.2.2	Hakemus ja toimivaltainen tuomioistuin	25
3.2.3	Konkurssipesä ja pesähoitaja	26
3.3	Velkaselvittely	26
3.3.1	Konkurssisaatavat ja konkurssivalvonta	27
3.3.2	Pesähoitajan jakoluettelo ja jako-osuuksien maksaminen	28
3.4	Omaisuuksien selvittely	28
3.4.1	Omaisuuksien haltuunotto	29

3.4.2	Pesäluettelo ja velallisselvitys.....	29
3.4.3	Omaisuu den rahaksimuutto, realisointi ja lahjoitus	29
3.4.4	Panttiomaisuus	30
3.5	Konkurssin päättäminen.....	31
3.5.1	Lopputilitys	31
3.5.2	Raukeaminen.....	31
3.5.3	Peruutus.....	32
3.5.4	Sovinto	32
4	KONKURSSIN VAIKUTUKSET KULUTTAJAAN	34
4.1	Oikeus tavaran saamiseen	34
4.2	Palautus- ja peruutusoikeus.....	35
4.3	Tavaran virhe	36
4.4	Maksutavan vaikutus rahojen takaisinsaantiin.....	37
4.4.1	Luottokortit ja erillisl uotot	37
4.4.2	Lasku	37
4.4.3	Ennakkomaksut ja lahjakortit.....	38
4.5	Soveltuminen digitaalipalveluun	39
5	YHTEENVETO JA LOPPUPOHDINTAA	41
	LÄHTEET.....	44

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Kuluttajalle annettavat ennakkotiedot digitaalipalvelusta	19
Kuvio 2. Konkurssiprosessin vaiheittainen eteneminen	22
Kuvio 3. Velkaselvittelyn prosessikuvaus	27
Taulukko 1. Sopimusoikeuden säännöt EU-tasolla	21

LIITELUETTELO

LIITE 1. Velallisen konkurssihakemusmalli

LIITE 2. Saatavan valvontakirjelmä

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on kuluttajan asema sekä tämän oikeudet verkkokaupan konkurssissa. Lisäksi olen ottanut näkökulman aiheeseen digitaalipalveluiden osalta. Tutkimuksellani haen vastauksia seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Mitkä ovat elinkeinoharjoittajan velvollisuudet ja mitkä kuluttajan oikeudet etämyynnissä?
2. Miten konkurssiprosessi pääpiirteittäin etenee ja miten verkkokaupan konkurssi vaikuttaa ostajaan?
3. Soveltuuko konkurssimenettely myös digitaalipalveluihin?

Työni on toteutettu kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimustyönä. Koska tutkimukseni perustuu voimassa olevan lain sisällön tutkimiseen ja tulkintaan, on sen pääroolissa lainoppi eli oikeusdogmatiikka. Tutkimuksen pääaiheen olen rajannut koskemaan etämyynnin kautta solmittuja kotimaisia kauppasopimuksia sekä niissä konkurssin tuomia vaikutuksia ostajaan. Tarkastelen myös pintapuolisesti digitaalisia palvelusopimuksia sekä sitä, kuinka palveluntarjoajan konkurssi ilmenee kuluttajan oikeussuojakeinoissa.

Opinnäytetyöni alkaa teoriaosuudesta, joka koostuu kolmesta pääaihealueesta. Ensimmäisessä luvussa käsittelen kuluttajasuojalain säädöksiä sekä kuluttajan oikeuksia ja velvollisuuksia etämyynnissä. Seuraavassa luvussa perehdyn tarkemmin konkurssiin ja sen prosessin eri vaiheisiin. Kolmas teorialuku yhdistää edeltäjäksi, sillä tässä tarkastelen konkurssin vaikutuksia kuluttajan asemaan ja oikeuksiin tavarankäytön verkkokauppatilauksissa sekä digitaalisten palvelusopimusten osalta. Työni viimeiseen lukuun olen koonnut aiheesta yhteenvedon sekä lisännyt mukaan havaintojani ja omaa pohdintaani.

Työni aiheen päädyin valitsemaan oman kokemukseni perusteella. Kesällä 2016 olin tehnyt tilauksen verkkokaupasta X eikä palautukseni ollut ehtinyt rekisteröityä takaisin ennen yrityksen konkurssiin asettamista. Tästä seurasi paperisota niin yritys X:n kuin myös tämän laskuttajan kanssa, jotka vaativat minua suorittamaan maksua tilauksesta, jonka kuitenkin olin päättänyt palauttaa. Maksutavaksi olin

valinnut laskun, mikä lopulta kääntyi edukseni kuukausien taistelun jälkeen; koska en ollut maksanut mitään ennakoon, sain lopulta ilmoituksen, että X:n konkurssipesä oli huomionut palautukseni ja laskuni oli mitätöity. Tästä heräsi mielenkiinto lähteä selvittämään, mitä kaikkea olisi voinut tapahtua, mikäli olisin toiminut ostotilanteessa toisin ja miten konkurssi ylipäättään vaikuttaa kuluttajaan, joka on tehnyt tilauksen kyseisestä verkkokaupasta.

Verkkokauppojen suosion lisääntyessä kuluttajien on hyvä ymmärtää, mitä etämyynti lain mukaan oikeastaan on, mitkä ovat heidän vastuunsa ja velvoitteensa sekä kuinka mahdollinen konkurssitilanne vaikuttaa heihin käytännön tasolla. Verkkokauppojen yleistymisen lisäksi esimerkiksi heikko taloudellinen tilanne voi olla syynä yrityksen konkurssiin ajautumiseen. Koen tutkimuksen aiheeni ajankohtaiseksi. Tavoitteeni on, että valmis tutkimukseni on hyödyllinen tietopaketti kenelle tahansa kuluttajalle. Tämän lisäksi tavoitteeni on tutkimuksen myötä kasvattaa ammatillista osaamistani niin kuluttajakaupassa kuin myös yrityksen konkurssissa.

2 KULUTTAJANSUOJA VERKKOKAUPASSA

Verkkokauppojen suosio kasvaa tasaiseen tahtiin lisääntyvän digitalisaation myötä. Monet suosivat ostosten tekoa verkon kautta sen vaivattomuuden sekä myös resurssien ja ajansäästön myötä. Nykyään jopa ruokaostokset on mahdollista hoidtaa älypuhelimien välityksellä; sen kun vain naputat tilauksesi virtuaalikoriin ja käyt noutamassa lähetyksen läheisestä ruokakaupasta. Tutkimusten mukaan kotimainen verkkokauppa kasvatti suosiotaan vuonna 2016 lähes 40%. (Saari 2017)

Useimmat suuremmista tavarataloketjuista tarjoavat kuluttajille mahdollisuuden sähköiseen ostamiseen, mutta myös pienemmät toimijat ovat löytäneet tiensä verkkokaupan maailmaan. Internetissä tilauksen tekeminen on nopeaa ja helppoa eikä heräteostoksilta voi useinkaan välttyä. Siksi onkin tärkeää, että kuluttaja tutustuu aina verkkokaupan tilausehtoihin sekä tuntee etukäteen omat oikeutensa ja velvollisuutensa ostajan roolissa.

Pääsääntöisesti kuluttaja nähdään heikompana osapuolena suhteessa yritykseen sekä elinkeinoharjoittajaan. Suomen lainsäädännössä kuluttajansuojalaki on säädetty parantamaan yksittäisen kuluttajan oikeuksia ja suojaamaan tätä kaupan käynnin eri vaiheissa. Kuten lainsäädännössä yleensäkin, myöskään tämän lain soveltaminen ei ole yksiselitteistä; kuluttajariita-asioita ratkaistaessa on huomioitava myös yleinen siviili- ja velvoiteoikeus. (Peltonen & Määttä 2015, 1-2) Kuluttajansuojan kokonaisvaltaista toteutumista valvoo kuluttaja-asiamies. Erillisiä riita-tapauksia puolestaan hoitavat kuluttajariitalautakunta sekä kuluttajaoikeusneuvot. Erityistuomioistuimista markkinaoikeus käsittelee aihepiiriin kuuluvat viireille tulleet asiat. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

2.1 Koti- ja etämyynti

Kuluttajasuojalain (L 20.1.1978/38) luvussa kuusi perehdytään tarkemmin ehtoihin, joita sekä koti- että etämyynnissä tulee noudattaa. Lakisäännökset ovat pakottavaa lainsäädäntöä, joista ei voida poiketa kuluttajan vahingoksi, ellei tästä nimenomaan toisin ole säädetty.

Lain mukaan kotimyynti määritellään tilanteeksi, joissa kulutushyödykkeitä ostetaan muualla kuin elinkeinoharjoittajan toimitiloissa. Tällöin kuitenkin sekä kuluttaja että elinkeinoharjoittaja ovat molemmat läsnä tilanteessa. Etämyynniksi puolestaan katsotaan toiminta, jossa kuluttaja ostaa kulutushyödykkeitä etäpalvelimen kautta ilman että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä kaupantekotilanteessa. (L 20.1.1978/38, 6:6-7) Koti- ja etämyynnin säännösten yhtenäistämiseksi Euroopan unionin parlamentti ja neuvosto ovat säätäneet direktiivin kuluttajaoikeudesta 2011/83/EU. Direktiivillä tähdätään kaikkien EU-valtioiden kuluttajien oikeuksien toteutumiseen sekä vaivattomaan kaupankäyntiin yli maiden rajojen (Peltonen & Määttä 2015, 418).

Verkkokauppaostaminen katsotaan lain nojalla etämyynniksi sekä sitä kautta tehtyjä tilauksia puolestaan kutsutaan etämyyntisopimuksiksi (Peltonen & Määttä 2015, 422). Etämyyntisopimuksen solmiminen luo velvoitteita sekä elinkeinoharjoittajalle että kuluttajalle. Jäljempänä tarkastelen molemmille osapuolille kuuluvia vastuuta ja velvoitteita, jotka laki määrittelee.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus

Etämyyntisopimuksen solmiminen edellyttää osapuolten yksimielistä sitoutumista sopimuksen sisältöön ja ehtoihin (Peltonen & Määttä 2015, 432). Elinkeinoharjoittajalla on vastuu tietojen välittämisestä kuluttajalle selkeässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Kuluttajansuojalain 6. luvun 9. pykälä määrittelee perustiedot, jotka kuluttajalle tulee saattaa tiedoksi ennen tilauksen tekemistä. Näistä olennaisimmat ovat tuotetiedot kauppatavarasta, yrityksen yhteystiedot sekä eritely tilauksen kokonaishinnasta veroineen ja mahdollisine lisäkuluineen. Mikäli kaupan teosta aiheutuu kuluttajalle lisäkustannuksia, jotka eivät kuulu ostettavan tavaran hintaan, on tähän pyydettävä tahon nimenomainen suostumus (Peltonen & Määttä 2015, 436).

Kuluttajansuojalain 6. luvun 12. pykälä puolestaan erittelee tarkemmin annettavat ennakkotiedot etämyynnissä. Edellä mainittujen lisäksi kuluttajalle on myös annettava tiedoksi ohjeet tilauksen peruuttamiseen, peruuttamista koskeviin ehtoihin

ja määräaikoihin sekä tähän käytettävään lomakkeeseen, mikäli sopimuksessa on sovittu oikeudesta kaupan peruuttamiseen.

Nykyään verkkokaupassa voi asioida niin tietokoneella kuin myös pienemmällä mobiililaitteellakin. Tämä lisää haasteita elinkeinoharjoittajalle ennakotietojen luovuttamisessa, sillä usein erityisesti pienemmissä laitteissa on käytettävissä rajoitetusti tilaa kaupantekovaiheessa. Myös ajankäyttö tilauksen tekemiseen voi olla kuluttajan osalta rajoitettua. Tällöin laissa säädetään vähimmäistiedoista, jotka kuluttajalle on annettava ennen tilauksen tekemistä. Näihin tietoihin kuuluvat kauppatavaran pääominaisuudet, elinkeinoharjoittajan yhteystiedot, kauppatavaran hinta ja mahdolliset toimituskulut sekä tiedot sopimuksen peruuttamisesta, kestosta ja sen mahdollisesta päättämisestä. (L 20.1.1978/38, 6:12)

Ennen verkkokaupasta tilaamisen aloittamista on kuluttajalle myös annettava tiedoksi, mitkä maksuvälineet tilaamiseen käyvät sekä mikäli toimitukseen liittyy mahdollisia rajoituksia (L 20.1.1978/38, 6:10). Erilaisia maksutapoja tarkastelen jäljempänä.

2.1.2 Tilausvahvistus ja maksutavat

Verkkokaupasta tilaaminen edellyttää aina sopimusta koskevien tietojen ja tilauksen vahvistamista. Elinkeinoharjoittajan tulee toimittaa sopimusvahvistus kuluttajalle kohtuulliseksi katsottavassa ajassa tilauksen tekemisestä, mutta kuitenkin viimeistään, kun tilattu tavara luovutetaan kuluttajalle. Tarvittaessa elinkeinoharjoittaja on velvollinen todistamaan, että vahvistus kuluttajalle on toimitettu. Sen tulee olla kirjallisessa (pysyvässä) muodossa. Vahvistukseen on sisällytettävät ennakotiedot sekä ohjeet peruuttamiseen, mikäli nämä eivät aiemmin ole pysyvässä muodossa kuluttajan saatavilla. (L 20.1.1978/38, 6:13; Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2014)

Yleensä verkkokaupoissa on tarjolla muun muassa seuraavia maksutapoja: korttimaksut, lasku, luottosopimus, verkkomaksupainike, mobiilimaksu, sähköinen maksutili tai muu tilisiirto. Suomessa kuluttajansuojalaki L 20.1.1978/38 sekä maksupalvelulaki L 30.4.2010/290 vastaavat maksuihin sovellettavasta lainsäädä-

dännöstä. Tapauskohtaisesti tähän vaikuttavat niin verkkokaupan toimiala kuin myös valittu maksutapa. (Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2017)

Elinkeinoharjoittajan on tarjottava monipuolisesti vaihtoehtoja maksutavan valintaan, jotta kaupanteko ei olisi kuluttajan kannalta kohtuutonta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa tarkastellaan tarjottavien maksuvaihtoehtojen monipuolisuutta suhteessa kauppatavaraan. Elinkeinoharjoittajalla on myös tiedonantovelvollisuus eri maksutavoista sekä niiden valinnasta. Näistä on ilmoitettava kuluttajalle selkeästi ennen tilausprosessin käynnistämistä. Ennakkotietojen perusteella kuluttajan on kyettävä valitsemaan tehokkaasti eri maksutapojen välillä. (Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2017)

2.1.3 Peruuttamisoikeus ja tavaran palautus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa kauppa 14 päivän kuluessa suurimmassa osassa verkkokauppatilauksia. Määräaika lasketaan joko sopimuksen solmimishetkestä tai kauppatavaran vastaanottamisesta. Mikäli kyseessä on säännöllinen, jatkuva tilaus, lasketaan peruuttamisoikeuden määräaika ensimmäisen tavaraerän vastaanottamisesta. Jos elinkeinoharjoittaja laiminlyö tiedonantovelvollisuutensa, on kuluttajalla oikeus perua kauppa 12 kuukauden kuluttua alkuperäisen määräajan päättymisestä. (L 20.1.1978/38, 6:14; Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

Kuluttajan on osoitettava elinkeinoharjoittajalle tahtonsa tilauksen peruuttamiseen *yksiselitteisellä* ilmoituksella. Peruutuslomakkeen lisäksi ilmoitukseksi riittää myös vapaamuotoinen tahdonilmaisu joko kirjallisesti tai suullisesti. Tarvittaessa kuluttajan on kuitenkin kyettävä todistamaan ilmoittaneensa peruutuksesta elinkeinoharjoittajalle. Mikäli tilaus on mahdollista peruuttaa elinkeinoharjoittajan verkkosivuilla, on peruutusilmoituksen vastaanottaminen kuitattava kuluttajalle välittömästi pysyvässä muodossa. (Peltonen & Määttä 2015, 442-443)

Tilauksen peruutusilmoituksen saatuaan elinkeinoharjoittajalla on velvollisuus palauttaa ennakkomaksut takaisin kuluttajalle viimeistään 14 päivän kuluessa. Elinkeinoharjoittajan on käytettävä kuluttajan valitsemaa maksutapaa, ellei muus-

ta ole nimenomaisesti sovittu. Kuluttaja ei ole velvollinen vastaamaan maksun palautuksesta aiheutuneista kustannuksista. (Peltonen & Määttä 2015, 452)

Laki määrittelee tapaukset, joissa kuluttajan ei ole mahdollista peruuttaa sopimusta, ellei tästä ole nimenomaisesti sovittu. Lisäksi tiettyjen tuotteiden tilauksen peruuttaminen on kielletty kokonaan. Näin menetellään esimerkiksi sinetöityjen tai asiakkaan toiveiden mukaan kustomoitujen tuotteiden kohdalla. (L 20.1.1978/38, 6:16; Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

Kuluttajalla on oikeus pitää tilaamaansa tuotettaan hallussaan määräajan ennen lopullisen ostopäätöksen tekoa. Tuotteen saa poistaa pakkausmateriaaleista ja siihen saa tutustua tavanomaiseen tapaan, mutta se täytyy kuitenkin pitää *olennaisesti muuttumattomana ja vähentymättömänä*. Mikäli tuote päädytään palauttamaan, on sen kunnon vastattava alkuperäistä. Muutoin kuluttaja on vastuussa tuotteen arvon alentumisesta. (Peltonen & Määttä 2015, 447; L 20.1.1978/38, 6:18)

Kuluttajan on velvollisuus palauttaa peruuttamansa kauppatavara elinkeinoharjoittajalle viivytyksettä, mutta kuitenkin viimeistään 14 päivän kuluessa kaupan perumisesta. Määräajan noudattaminen on pystyttävä todistamaan jälkikäteen esimerkiksi palautuskuitin avulla. Kuluttajan vastuulla on myös mahdollisten välitöiden lähetyskulujen maksaminen, ellei elinkeinoharjoittajan kanssa ole sovittu esimerkiksi tavarán noudosta tai muista maksuehdoista. (L 20.1.1978/38, 6:17; Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2014)

2.2 Virhevastuu ja takuu

Kaupankäynnissä kuluttajan oikeussuojana toimivat virhevastuu sekä mahdollinen myönnetty tuotetakuu. Näitä kahta termiä ei kuitenkaan tule sekoittaa toisiinsa. Elinkeinoharjoittaja ei ole velvollinen myöntämään tuotteeseen takuuta, mutta lainojalla sillä on ensisijainen virhevastuu myytävästä tuotteesta. Takuun myöntäminen ei poista eikä se saa rajoittaa myyjän virhevastuuta, vaan päinvastoin sen tehtävä on tarjota parempia oikeuksia kuluttajalle tilanteessa, jossa tavara on virheelinen. Takuu voidaan myöntää koskemaan vain tiettyä tuotteen osaa tai se voi olla voimassa rajoitetun määräajan. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

Kuluttajansuojalain yleinen virhesäännös kuuluu: ”*Tavaran on lajiltaan, määrältään, laadultaan, muilta ominaisuuksiltaan ja pakkaukseltaan vastattava sitä, mitä voidaan katsoa sovitun.*” Laki huomioi myös tilanteen, joissa sopimusosapuolet eivät ole sopineet tavaran laadusta tai käyttötarkoituksesta. Mikäli tavara ei vastaa laissa säädettyjä vaatimuksia, katsotaan se virheelliseksi. Virheellisyyttä arvioidaan tutkimalla tavaran ominaisuuksia, kun kuluttaja on saanut tavaran omistukseensa. Kuluttajan oikeussuojakeinoihin lukeutuu myös ostetun kauppatavaran kuuden kuukauden virheolettama, mikä tarkoittaa myyjän korvausvelvollisuutta myös tämän määräajan sisällä ilmenneestä virheestä. Lain mukaisessa 6 kuukauden virheolettamassa tavaran siis katsotaan olleen virheellinen jo silloin, kun vaaranvastuu on siirtynyt kuluttajalle. (L 20.1.1978/38, 5:12,15)

Ostajan näyttövelvollisuus virheestä eroaa myönnetyn takuun sekä myyjän virhevastuun välillä. Takuutuotteessa myyjä on velvollinen osoittamaan, että virhe on koitunut ostajan puolesta, mikäli tämä haluaa vapautua korvausvastuusta. Muutoin korvaus tapahtuu takuehtojen ja määräaikojen sanelemissa puitteissa. Lain mukaisessa myyjän virhevastuussa näyttövelvollisuus on puolestaan ostajalla, jolloin tämän on todistettava myyjälle, että virhe oli olemassa vaaranvastuun siirtyessä hänelle. (Kananaja 2015)

2.2.1 Reklamaatio

Kuluttajan on ilmoitettava tavaran virheestä virheilmoituksella eli reklamaatiolla. Reklamaatio voi olla kirjallinen tai suullinen, eikä sillä ole vaadittua määrämuotoa. Suullisessa muodossa esitettävässä reklamaatiossa on kuitenkin huomiotava kuluttajan näyttövelvollisuus asiasta vastaisuuden varalle. Reklamaation voi tehdä niin myyjälle, maahantuojoille kuin esimerkiksi takuun myöntäjällekin. (Peltonen & Määttä 2015, 318; Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2002)

Reklamaation tekemiselle ei ole asetettu varsinaista määräaika; laissa puhutaankin *kohtuullisesta ajasta*. Kohtuulliseksi ajaksi määritellään kuitenkin aina vähintään kaksi kuukautta virheen havaitsemisesta. Myyjälle on saatettava tieto tavaran virheellisyydestä, jotta hänellä on mahdollisuus toimia tilanteen korjaamiseksi. (Peltonen & Määttä 2015, 319) Kuluttajalla on poikkeuksellisesti aina oikeus ve-

dota tavarán virheeseen, mikäli myyjä on menetellyt törkeän huolimattomasti tai kunnianvastaisesti, tavara ei ominaisuuksiltaan täytä sille asetettuja vaatimuksia tai se on muutoin vaarallinen terveydelle tai omaisuudelle. (L 20.1.1978/38, 5:16)

2.2.2 Virheen oikaisu

Lain mukaan kuluttajalla on oikeus vaatia tavarán virheen oikaisua. Virheen oikaisuksi voidaan katsoa tavarán korjaaminen tai uuden, virheettömán tavarán toimittaminen kuluttajalle. Oikaisun tulee tapahtua kohtuullisessa ajassa eikä siitä saa aiheutua kuluttajalle kuluja tai haittaa. Myyjän ei ole välttämätöntä suorittaa oikaisua, mikäli se on tämän kannalta mahdotonta tai siitä aiheutuu merkittävän suuria kustannuksia. (L 20.1.1978/38, 5:18)

Takuuehdoissa voidaan poiketa edellä mainituista lain säännöksistä, mikäli tuotteelle on takuumahdollisuus myönnetty. Näiden ehtojen on kuitenkin aina oltava kuluttajan kannalta suotuisampia, sillä takuuehdot eivät saa huonontaa kuluttajan asemaa suhteessa lakiin. (Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2002)

2.2.3 Hinnanalennus ja kaupan purkaminen

Virheen oikaisemiseen ei välttämättä aina ole mahdollisuuksia tai myyjä ei ole toiminnassaan menetellyt lain säädösten mukaisesti. Tällöin kuluttajalla on oikeus vaatia hinnanalennusta tai viimeisenä keinona kaupan purkamista. Hinnanalennuksen määrä perustuu virheen laatuun. Kaupan purkaminen ei ole mahdollista tilanteissa, joissa virhe on vähäinen. (Peltonen & Määttä 2015, 335–337)

2.2.4 Vahingonkorvaus

Lain mukaan tavarán virheestä ei saa aiheutua kuluttajalle merkittävää haittaa tai kuluja. Kuluttajalla on oikeus saada vahingonkorvauksia välittömistä vahingoista, kuten esimerkiksi erinäisistä selvittelykustannuksista sekä virheen korjaamisesta aiheutuneista menoista. Myyjän velvollisuus on korvata myöskin välilliset vahingot, mikäli tavarán virhe johtuu tämän omasta huolimattomuudesta. (Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2002)

Kuluttajalla on oikeus myös tuotevahingonkorvaukseen, mikäli viallinen tuote aiheuttaa vahinkoa tämän omalle henkilökohtaiselle omaisuudelle. Korvausvelvollisuus myyntiportaalle syntyy kuitenkin vain silloin, kun vahinko on tapahtunut omaisuudelle, joka on välittömässä yhteydessä virheelliseen tuotteeseen. (L 20.1.1978/38, 5:21)

2.3 Digitaalipalvelut

Verkkokauppojen suosion lisääntymisen lisäksi digitalisaatio ilmenee myös erilaisten digitaali- ja suoratoistopalvelujen yleistymisenä: valokuvat ja tiedostot tallennetaan suoraan ”pilveen” sekä videoita ladataan erilaisille palvelualustoille muiden ihmisten nähtäväksi. Televisio sekä tavanomaiset CD-levyt soittamiseen ovat saaneet kilpailijoita muun muassa Netflixistä, Spotifysta sekä Itunesista, jotka tarjoavat kuluttajille sopimuksia digitaalisen sisällön rajattomaan käyttöön esimerkiksi tietokoneelle ja tabletille. Jopa päivän sanomalehdet on mahdollista tilata suoraan älylaitteelle.

Digitaalipalvelusopimukset eroavat tavaraan kohdistuvista kauppasopimuksista. Suomen laissa (L 20.1.1978, 6:8) nämä etämyyntiin liittyvät sopimukset määritellään *digitaalisen sisällön toimittamisena sähköisessä muodossa*. Näihin lukeutuvat muun muassa internetistä ladatut ohjelmat sekä suoratoistopalvelutilaukset. (Kuluttaja-asiamiehen linjaus 2014) Pilvipalveluissa puolestaan kuluttajan on mahdollista ladata omistamaansa dataa palveluntarjoajan palvelimelle. Käsitteenä pilvipalvelulle on useita erilaisia määritelmiä, mutta sillä voidaan tarkoittaa esimerkiksi internetin välityksellä käytettävää palvelua, johon käsiin pääseminen ei ole sidottu tiettyyn paikkaan tai aikaan. Pilvipalvelut ovat lainsäädännön näkökulmasta varsin tuore tulokas, mikä lisää haasteita tulevaisuudessa; aiheesta ei ole vielä tehty korkeimman oikeuden ennakkotapauksia eikä nykyinen lainsäädäntö sovellu niihin täysin ongelmitta. (Järvinen 2012)

Usein digitaalinen sisältö ladataan ulkomaiselta palveluntarjoajalta tai ulkomaiselle palveluntarjoajan palvelimelle, millä on vaikutusta esimerkiksi riitatilanteessa sovellettavaan lainsäädäntöön. Kuluttajan onkin syytä olla tarkkana, mistä maasta tämä palvelunsa tilaa, sillä maittain olevat lainsäädännölliset erot voivat olla hyvinkin huomattavia kuluttajaoikeuksien kannalta. Esimerkiksi Euroopan Unioni pyrkii yhtenäistämään sen jäsenvaltioidensa etämyyntiä eritoten digitaalipalvelujen osalta säätämällä aiheita käsittelevän direktiivin. Sen tavoitteena on lisätä kuluttajaoikeuksien toteutumista ja tarjota oikeussuojaa sekä helpottaa kansainvälistä

myyntiä. Rajojen ylittävän kaupankäynnin lisääntyminen on todennäköisempää direktiivi uudistuksen myötä. (Euroopan unionin neuvosto 2017)

2.3.1 Kuluttajalle annettavat ennakkotiedot

Digitaalipalveluita tarjoava yritys on velvollinen antamaan tilausprosessiin liittyvät ennakkotiedot kuluttajalle aivan kuin perinteisissä kauppasopimuksissakin. Tiedoksi on annettava yrityksen yhteystiedot, tilausehdot, kaikki tilaukseen liittyvät maksut sekä sopimuksen peruuttamisedot ja siihen liittyvät mahdolliset määräjät. Näiden lisäksi yritys on velvollinen tuomaan selkeästi kuluttajan tietoon myytävän digitaalipalvelun toimivuus ja yhteensopivuus erilaisten laitteistojen kanssa. (L 20.1.1978/38, 6:9) Euroopan parlamentin ja neuvoston antama direktiivi 2011/83/EU lisää elinkeinoharjoittajan tiedonantovelvollisuutta merkittävästi. Puutteellinen tiedonanto katsotaan aina kuluttajan eduksi riitatilanteissa. EU-säännöksissä on määritelty digitaalipalvelusta annettavat ennakkotiedot (kts. kuvio 1).

Esimerkki: Videopalvelujen tilaaminen

1. Keskeiset ominaisuudet:	 Teräväpiirtovideoiden kuukausitilaus. Yli 1 000 elokuvan valikoima, jota täydennetään säännöllisesti (tutustu nykyiseen valikoimaan täällä)
2. Kokonaishinta:	<div>€ Kokonaishinta: 9,90 € kuukaudessa</div> <div>+€ Lisäkulut: tietyt elokuvat saatavilla ainoastaan lisämaksusta (tutustu nykyisen hinnastoon täällä)</div>
3a. Toimivuus:	<div> Kieli: verkkosivusto ja ohjeet: englanti, ranska, italia</div> <div> Tiedostotyyppi: Windows Media</div> <div> Resoluutio: täyteräväpiirto (1920×1080p)</div> <div> Siirtotapa: lataus</div> <div> Siirron ehdot: elokuvien rajoittamaton saatavuus tilausaikana; tallentaminen ja jäljentäminen kielletty</div> <div> Seuraaminen: tuotteen käyttötietoja käsitellään markkinatutkimusta varten</div> <div> Internet-yhteys: latausnopeus vähintään 10 MB/s parhaan suorituskyvyn takaamiseksi</div> <div> Maantieteelliset rajoitukset: sisältö saatavilla ainoastaan Ranskassa, Italiassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa</div>
3b. Yhteentoimivuus:	 Laitteisto ja ohjelmisto: uusi PC, Windows 7 tai uudempi, Windows Media Player
4. Sopimus:	<div> Kesto: toistaiseksi, vähintään kuusi kuukautta</div> <div> Peruuttaminen: vähintään kuukautta aikaisemmin sähköpostilla osoitteeseen terminate@filmcountry.it; sopimuksen ennakoinen purkaminen on mahdollista, mutta maksu veloitetaan vähintään kuudelta kuukaudelta</div>

Kuvio 1. Kuluttajalle annettavat ennakkotiedot digitaalipalvelusta (Euroopan komissio)

2.3.2 Palvelun peruutus

Digitaalisen sisällön toimittamisessa pätee 14 päivän peruutusoikeus, joka alkaa sopimuksentekohetkestä. Kuluttajan tulee aina antaa elinkeinoharjoittajalle tiedoksi tämän tahto peruuttaa sopimus. Sopimus voidaan peruuttaa vapaamuotoisella ilmoituksella tai vaihtoehtoisesti tähän tarkoitukseen laaditulla erillisellä peruuttamislomakkeella. (L 20.1.1978/38, 6:14)

Kuluttaja menettää oikeutensa digitaalisopimuksen peruuttamiseen, mikäli hän on hyväksynyt palvelun toimittamisen aloittamisen ennen peruutusoikeuden päättymistä. Tähän vaaditaan erillinen ennakosuostumus kuluttajalta sekä hänelle on annettava selkeästi tiedoksi peruuttamismahdollisuuden menettäminen. Myyjän tulee toimittaa tästä poikkeuksellisesta toimenpiteestä kirjallinen vahvistus kuluttajalle. (L 20.1.1978/38, 6:13–15)

2.3.3 Virhevastuu sekä sovellettava lainsäädäntö

Digitaalisen sisällön virheellisyys tai muut toimitukseen liittyvät ongelmat ja viivästykset saattavan kuluttajan kannalta nousta ongelmaksi, mikäli tilaus on tehty ulkomaiselta palveluntarjoajalta. Valtiosta riippuen vastaavanlaisiin sopimuksiin sovelletaan yleensä sen omia kansallisia lainsäädännöksiä, eli oikeussuojakeinot kuluttajaa kohtaan voivat olla hyvinkin vaihtelevat tai jopa olemattomat. EU-tasolla sopimussäännöt digitaalisen sisällön toimittamisesta poikkeavat huomattavasti tavaran kauppasopimuksista (kts. taulukko 1).

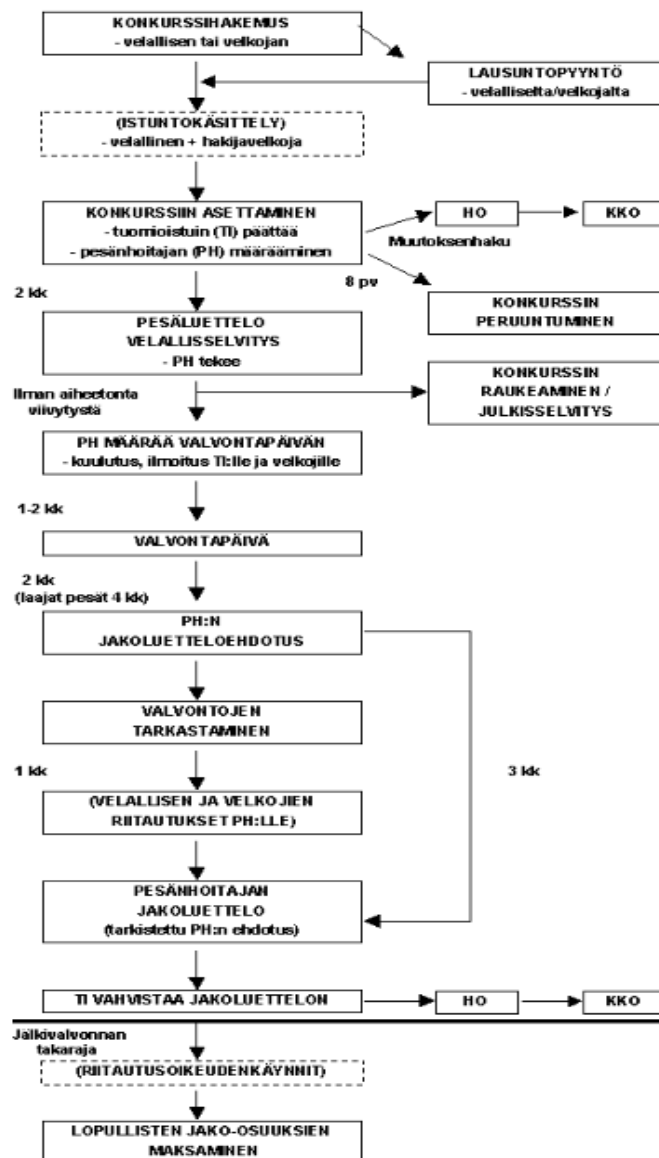
SOPIMUSOIKEUDEN SÄÄNNÖT	TAVARAT	DIGITAALINEN SISÄLTÖ
1. Ennen sopimuksentekoa annettavat tiedot	Täysin yhdenmukaistetut EU:n säännöt	Täysin yhdenmukaistetut EU:n säännöt
2. Peruuttamisoikeus	Täysin yhdenmukaistetut EU:n säännöt	Täysin yhdenmukaistetut EU:n säännöt
3. Sopimuksenmukaisuus	Vähimmäistason yhdenmukaistamista koskevat EU:n säännöt	Ei EU:n sääntöjä
4. Oikeussuoja	Vähimmäistason yhdenmukaistamista koskevat EU:n säännöt	Ei EU:n sääntöjä
5. Toimitukset	Täysin yhdenmukaistetut säännöt	Ei EU:n sääntöjä
6. Vahingonkorvaukset	Ei EU:n sääntöjä	Ei EU:n sääntöjä

Taulukko 1. Sopimusoikeuden säännöt EU-tasolla (Euroopan komissio 2015)

Jo aiemmin mainitsemallani EU:n ajamalla direktiivi uudistuksella pyritään järjestyttämään kuluttajan oikeussuojaa digitaalisopimuksissa sen jäsenvaltioiden välillä. Uuden direktiivin kautta pohditaan kuluttajansuojan ongelmakohtia, joita digitaalipalveluissa ilmenee verraten näitä tavanomaisiin kauppasopimuksiin; toisin kuin käyttötavara, digitaalinen sisältö ei kulu käytössä. Näin ollen myyjän korvausvelvollisuutta vioista ei voida aikarajoin rajoittaa, sillä tämä olisi kohtuutonta kuluttajan kannalta. Myös virheen osoittaminen on haastavaa, sillä ei voida kohtuudella olettaa jokaisen kuluttajan ymmärtävän digitaalisen sisällön teknisiä ominaisuuksia. Näin ollen todistustaakka virheestä siirtyisi myyjälle, jonka on osoitettava kuluttajalle tuotteen virheetön toimivuus. (Euroopan komissio 2015)

3 KONKURSSI

Konkurssi on yksi maksukyvyttömyys- eli insolvenssimenettelyiden muodoista, jolloin kaikki velallisen omaisuus käytetään tämän velkojen maksamiseen. Suomen lainsäädännössä kaikesta konkurssiin liittyvästä menettelystä säädetään konkurssilaissa L 20.2.2004/120. Lain mukaan velallinen voidaan asettaa konkurssiin, mikäli tämä ei kykene vastaamaan veloistaan. (L 20.2.2004/120, 1:1)

Kuvio 2. Konkurssiprosessin vaiheittainen eteneminen (Konkurssiasiamies 2014)

Konkurssimenettely perustuu neljään eri pääperiaatteeseen: *velkojen yhdenvertaisuuteen, asianmukaisuuden vaatimukseen, tarkoituksenmukaisuuteen sekä julkisen intressin huomioon ottamiseen*. Velkojen yhdenvertaisuus kattaa velkojen aseman niin konkurssipesässä kuin myös oikeudessa maksujen saantiin. Asianmukaisuudella tarkoitetaan velallisen asianmukaista kohtelua konkurssin edetessä sekä samoin menettelyn taloudellista ja tehokasta läpikäymistä kenenkään oikeuksia loukkaamatta. Tarkoituksenmukaisuudella viitataan ylipäätään koko menettelyn järjestämiseen halutun päämäärän saavuttamiseksi. Julkisen intressin toteutus puolestaan on välillinen periaate, jossa valtion ja yhteiskunnan hyötyminen menettelystä otetaan huomioon. (Könkkölä & Linna 2013,13-19)

3.1 Konkurssikelpoisuus

Konkurssikelpoisuus on edellytys konkurssimenettelylle. Käsitteellä viitataan henkilöön, joka voi tulla asetetuksi konkurssiin. Konkurssikelpoisia ovat niin luonnolliset henkilöt kuin myös yhteisöt, säätiöt ja yrityksetkin. Myös muut oikeushenkilöt voidaan katsoa konkurssikelpoisiksi. (L 20.2.2004/120, 1:3)

Mikäli hakija on hakemiskelpoinen ja täyttää myös konkurssin muut materiaaliset edellytykset, on konkurssikelpoisuus pysyvä juridinen ominaisuus. Toimivaltainen käräjäoikeus on velvollinen tutkimaan konkurssia hakeneen konkurssikelpoisuuden. (Könkkölä & Linna 2013, 68-70)

3.1.1 Velallisen asema

Konkurssilain 4. luku käsittelee konkurssiin asetetun asemaa konkurssissa. Tästä luvusta ilmenee, mitä oikeuksia ja velvoitteita prosessi aiheuttaa velalliselle. Pääsääntöisesti velallista tulee kohdella asiallisesti sekä tämän edut huomioon ottaen. Velallisella on oikeus saada tietoa konkurssipesästä ja sen selvityksestä sekä osallistua velkojainkokouksiin, ellei näiden estämiseksi ole pätevää perustetta. Taloutensa turvaamiseksi sekä velallinen että hänen elatuksen varassa olevat ovat oikeutettuja saamaan avustusta konkurssipesän varallisuudesta. (L 20.2.2004/120, 4:1-3)

Tärkeimmät velallisen velvollisuudet ovat myötävaikuttaminen sekä tiedonanto konkurssiprosessin selvittämiseksi. Konkurssi tuo velalliselle myös velvollisuuksia, joista kieltäytyessään tuomioistuin on oikeutettu käyttämään pakkokeinoja velvoitteiden täyttämiseksi; velallinen voidaan määrätä esimerkiksi maastapoistumiskieltoon tai tähän voidaan kohdistaa muita erinäisiä turvaamistoimia. Rikoksesta epäiltynä velallisen ei tarvitse antaa tietoja häneen kohdistuvaa syytetä koskien itsekriminointisuojaan nojalla. (L 20.2.2004/120, 4:5-11)

3.1.2 Oikeusvaikutukset

Konkurssin tuomat oikeusvaikutukset alkavat välittömästi konkurssiin asettamis päätöksestä. Oikeusvaikutukset kohdistuvat niin velalliseen kuin myös konkurssipesään ja sen hallintoon. Radikaalein oikeusvaikutuksista lienee velallisen konkurssipesään kuuluvan omaisuuden määräysvallan menettäminen; velallinen ei saa suorittaa eikä ottaa vastaan maksuja, jotka kuuluvat pesän varallisuuteen. Velallinen menettää myös oikeudet sopimuksien solmimiseen ja irtisanomiseen. (Könkkölä & Linna 2013, 155-158)

Pääasiassa velallisen tekemät oikeustoimet eivät sido konkurssipesää, ellei näitä ole tehty ennen konkurssin alkua tai mikäli toinen osapuoli on toiminut vilpittömässä mielessä. Konkurssipesällä on oikeus jatkaa velallisen keskeneräistä oikeudenkäyntiä, sitoutua tämän sopimukseen sekä vaatia ulosmittauksen jatkumista konkurssipesän lukuun, mikäli se kohdistuu konkurssipesän omaisuuteen. Eräantymätön konkurssisaatava katsotaan erääntyneeksi konkurssin oikeusvaikutuksen myötä. (L 20.2.2004/120, 3:2-12)

3.2 Konkurssiin asettaminen

Konkurssin asettaminen edellyttää velallisen pysyvää maksukyvyttömyyttä sekä prosessin materiaalistien edellytysten täyttymistä. Materiaalisiin edellytyksiin kuuluvat muun muassa hakijan hakemiskelpoisuus sekä vaatimusten täytyminen koskien velkojan hakijasaatavaa. Lopullisen päätöksen konkurssiin asettamisesta antaa tuomioistuin. (Könkkölä & Linna 2013, 85)

3.2.1 Hakemiskelpoisuus ja hakijasaatava

Konkurssiin hakeudutaan joko itse velallisen tai kenen tahansa velkojan hakemuksesta; tällöin puhutaan hakemiskelpoisuudesta. Käsitteenä sitä ei pidä sekoittaa konkurssikelpoisuuteen. Toisin kuin konkurssikelpoisuus, hakemiskelpoisuus ei ole pysyvä ominaisuus, vaan sillä tarkoitetaan velallisen hakiessa konkurssiin asettamista maksukyvyttömyyttä ja puolestaan velkojan hakiessa oikeutta tämän saatavaan. (Könkkölä & Linna 2013, 80)

Velkojan saatavalla tulee aina olla perusteet. Esimerkiksi vanhentunutta saatavaa ei ole mahdollista periä konkurssimenettelyllä. Lain mukaan saatavan tulee perustua joko lainvoimaiseen tuomioon, velallisen allekirjoittamaan sitoumukseen tai sen oikeellisuudella tulee olla jokin muu selvä peruste. Mikäli jokin edellä mainituista lainkohdista täyttyy, puhutaan ”*selvästä ja riidattomasta*” saatavasta. (L 20.2.2004/120, 2:2)

3.2.2 Hakemus ja toimivaltainen tuomioistuin

Kirjallinen konkurssihakemus jätetään toimivaltaiseen tuomioistuimeen, joka tekee aina päätöksen velallisen konkurssiin asettamisesta. Oikeusasteista käräjäoikeus käsittelee konkurssihakemuksia. Konkurssia hakevan tulee toimittaa hakemus siihen käräjäoikeuteen, jonka tuomiopiiriin velallisen yleinen oikeuspaikka kuuluu. Mikäli tuomioistuin ei ole toimivaltainen asiassa, jätetään hakemus tutkimatta, ellei hakija pyynnöstä esitä hakemuksen siirtoa oikean tuomiopiirin käräjäoikeuteen. (Koulu 2004, 95-96)

Konkurssihakemukselle on määritelty sisältövaatimuksia riippuen, onko hakijana velkoja vai velallinen. Hakijan tulee sisällyttää hakemukseen velallisen ja velkojan yhteystiedot sekä mitä vaatii ja millä perusteella. Mikäli hakijana on velallinen itse, riittää yleensä tämän oma ilmoitus maksukyvyttömyydestä ilman perusteluja (kts. liite 1). Tuomioistuin voi kuitenkin tarvittaessa vaatia lisäselvityksiä asiaan. Liitteenä tulee olla myös muun muassa ote kaupparekisteristä sekä selvitys velallisen omaisuudesta. Velkojen hakiessa konkurssia tulee hänen osoittaa olevansa oikeutettu hakemaan velallista konkurssiin sekä perustelut tämän saataviin. (Könkkölä & Linna 2013, 120-125)

Myös hakemuksen käsittelyprosessissa on eroavaisuuksia hakijataho huomioon ottaen. Velallisen hakiessa konkurssia itse etenee prosessi yleisesti ottaen tehokkaasti, sillä suurempia lisäselvityksiä ei ole tarpeen tehdä. Mikäli taas velkoja on hakijaosapuolena, tulee asian toista osapuolta eli velallista kuulla ennen prosessin etenemistä. (Könkkölä & Linna 2013, 121)

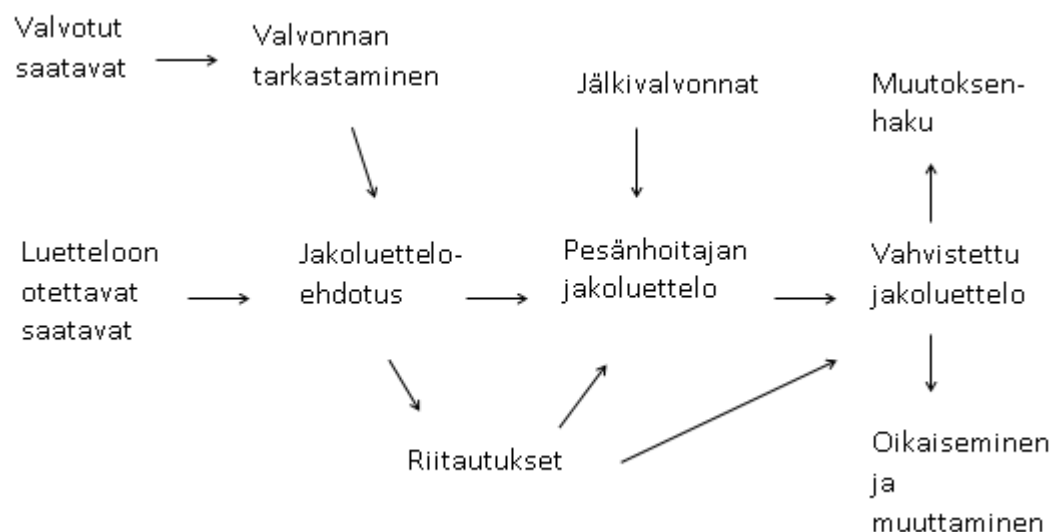
3.2.3 Konkurssipesä ja pesänhoitaja

Konkurssipesäksi kutsutaan velallisen kaikkea varallisuutta. Konkurssiin asettamisen myötä varallisuuden hallinta luovutetaan kokonaan velkojille. Konkurssipesän hoidosta ja hallinnosta käytännössä vastaa kuitenkin tuomioistuimen määräämä pesänhoitaja. (Koulu & Lindfors 2010, 66)

Pesänhoitajan tehtävään soveltuu luonnollinen henkilö, yksi tai tarvittaessa useampi. Pesänhoitajan tulee täyttää nimikkeen vaatimat kelpoisuusehdot eikä hän saa olla esteellinen tehtävän hoitamiseen. Pesänhoitajan tulee menetellä toimis- saan huolellisesti ja noudattaa hyvää pesänhoitotapaa. Hän toimii puolueettomasti ja ajaa jokaisen velkojan etuja tasapuolisesti. (Könkkölä & Linna 2013, 653-662)

3.3 Velkaselvittely

Pesänhoitaja aloittaa velkaselvittelyn jakoluettelon kirjoittamisella heti konkurssiin asettamisen jälkeen. Kokonaisuudessaan velkaselvittely koostuu pääosin velkojen saatavien ilmoittamisesta ja riitautuksista sekä niiden vahvistamisesta. Samalla pesänhoitaja selvittää konkurssipesän massavelat eli ne velat, jotka konkurssiprosessista aiheutuu. Massavelat maksetaan automaattisesti, eikä konkurssia voida päättää ennen niiden suorittamista. (Koulu 2004, 100-102) Kuvio 3 havainnollistaa velkaselvittelyn päävaiheet sekä näihin kuuluvat mahdolliset lisäselvitykset.

Kuvio 3. Velkaselvittelyn prosessikuvaus (Koulu 2004, 105)

3.3.1 Konkurssisaatavat ja konkurssivalvonta

Velkaselvittely perustuu konkurssisaatavien eli sellaisten saatavien selvittämiseen, joihin velallinen on antanut sitoumuksen tai jotka ovat syntyneet muulla oikeusperusteella. Velkojalla on sekä oikeus että velvollisuus valvoa saatavaansa konkurssipesässä. Konkurssisaatavan määrästä on ilmoitettava pesähoitajalle erillisellä valvontakirjelmällä viimeistään konkurssin valvontapäivänä (kts. liite 2). Pesähoitajan on asetettava konkurssin valvontapäivä viivytyksettä viimeistään kahden kuukauden sisällä annetusta määräyksestä. Valvontapäivä ilmoitetaan Oikeusrekisterikeskukselle. (Koulu 2004, 100-101; L 20.2.2004/120, 12:5)

Velkoja menettää oikeutensa saatavaansa, jos tämä laiminlyö sen valvomisen ilmoitetussa määräajassa. Tämän jälkeen hänellä on kuitenkin vielä mahdollisuus ilmoittaa konkurssisaatavansa jälkivalvonnassa. Jälkivalvonnasta peritään lisäkustannuksia, jotka koituvat velkojan suoritettavaksi, mikäli tämä on ollut tietoinen valvonnasta eikä valvonnan aiemmalle estymiselle ole perusteltua laillista syytä. Lisäkustannuksia ei kuitenkaan peritä yksityishenkilöiltä, mikäli tämä katsotaan hänen kannaltaan kohtuuttomaksi. (Koulu 2004, 102; L 20.2.2004/120, 12:16)

3.3.2 Pesänhoitajan jakoluettelo ja jako-osuuksien maksaminen

Pesänhoitajan tärkein tehtävä konkurssin alkaessa on jakoluettelon kirjoittaminen. Jakoluetteloehdotus on valmistuttava viimeistään kahden kuukauden jälkeen konkurssin valvontapäivästä. Ehdotus toimitetaan niin velalliselle kuin myös sitä pyytäneille velkojille. Automaattisesti se toimitetaan myös velkojille, joiden saatavat on riitautettu. Mahdolliset lausumat ja uudet riitautukset tulee esittää kuukauden kuluttua ehdotuksen antamisesta. (Koulu 2004, 103)

Jakoluetteloehdotuksen jälkeen pesänhoitaja ottaa vastaan mahdolliset riitautukset ja lausumat. Lisäksi mukaan huomioidaan velkojen jälkivalvonnassa olleet saatavat. Näiden perusteella ehdotuksesta muokataan lopullinen jakoluettelo. Pesänhoitaja menettää päätösvallan jakoluettelon sisältöön, kun hän on toimittanut sen tuomioistuimelle vahvistettavaksi. Virallinen jakoluettelo tulee toimittaa kolmen kuukauden sisällä jakoluetteloehdotuksen antamisesta. Velkaselvittely päättyy tuomioistuimen vahvistamaan jakoluetteloon. (Koulu 2004, 103)

Vahvistetusta jakoluettelosta käyvät ilmi velkojen jako-osuuksien lopulliset arvot. Yleissäännöksen mukaan jako-osuudet maksetaan vahvistetun jakoluettelon mukaisesti, mutta mikäli velkojan jako-osuus on hyvin vähäinen, saatetaan tämä jättää huomioimatta prosessissa. Vähäiseksi jako-osuudeksi katsotaan lain mukaan 50 euron arvoinen saatava. Velkojille kuuluvat jako-osuudet on maksettava ilman aiheutonta viivytystä pesän selvityksen ja sen omaisuuden rahaksi muuttamisen jälkeen. (L 20.2.2004/120, 18:1-2; Konkurssiasiamies 2014)

3.4 Omaisuusselvittely

Laissa ei säädetä konkurssin omaisuusselvityksestä yhtä suoraviivaisesti kuin sen velkaselvityksestä. Omaisuusselvittelylle on määrätty lähinnä vain ohjenuoria ja tavoitteita, joiden mukaan prosessissa edetään. Ohjeistus koskee pääosin pesänhoitajaa, sillä hänellä on vastuu konkurssipesän varallisuudesta ja sen käsittelystä. Pesänhoitajan tehtävät kuvaavat omaisuusselvitystä prosessina. (Koulu 2004, 105-106)

3.4.1 Omaisuuden haltuunotto

Pesänhoitajan vastuu konkurssipesän omaisuudesta alkaa tuomioistuimen vahvistettua velallisen konkurssi. Omaisuuden hallussapito ja hoitaminen on toteutettava hyvän pesänhoitotavan mukaisesti. Pesänhoitajan tulee huomioida omaisuuden tarkoituksen mukainen käsittely ja suojeltava sitä tarvittaessa. Pesän rahavarat on pidettävä erillään niin muusta omaisuudesta kuin myös pesänhoitajan henkilökoh-
taisesti omaisuudesta. Toimissaan pesänhoitajan on meneteltävä puolueettomasti ja kaikkien velkojien etuja ajatellen. (Koulu 2004, 106)

3.4.2 Pesäluettelo ja velallisselvitys

Omaisusselvittelyssä pesänhoitaja laatii pesäluettelon, joka sisältää selvityksen velallisen omaisuudesta sekä sen rahallisesta arvosta. Pesäluettelo antaa arvokasta tietoa niin tuomioistuimelle kuin myös konkurssipesän velkojille. Pesäluettelon avulla nähdään, voidaanko konkurssia ylipäättään jatkaa eli siitä selviää, riittävät-
kö pesän varat konkurssista aiheutuneiden kustannusten maksamiseen.

Pesäluettelon lisäksi pesänhoitajan on tehtävä konkurssipesän velallisselvitys, joka annetaan tiedoksi velalliselle, sitä pyytäneille velkojille sekä myös konkurssi-
asiamiehelle ja viralliselle syyttäjälle. Velallisselvityksellä kuvataan konkurssin alkuperäiset syyt sekä velallisen menettely taloudenhoidossa. Selvityksen perusteella voidaan tutkia, onko velallinen syylistynyt mahdollisiin väärinkäytöksiin konkurssitoimissaan. (Koulu 2004, 107)

3.4.3 Omaisuuden rahaksimuutto, realisointi ja lahjoitus

Pesänhoitaja vastaa pesään kuuluvan vähäisen omaisuuden myynnistä. Muutoin päätösvalta myyntitoimista on itse velkojilla. Omaisuuden realisointi ulosoton kautta tulee mahdolliseksi, mikäli konkurssihallinto on päättänyt konkurssia edeltävän ulosoton jatkumisesta tai ulosotto on siihen muutoin antanut suostumuksen-
sa. Mikäli myynnin suorittaa ulosottomies, tämä tilittää konkurssipesälle jäljelle jäävän summan, josta on vähennetty ulosotosta aiheutuneet kulut sekä saatavat, joista myyntiomaisuus vastasi. Omaisuuden myymisen ja realisoinnin lisäksi sen lahjoitus on mahdollista, mikäli sitä ei muutoin saada kaupattua. Myymätön omai-

suus aiheuttaa ylimääräisiä menoeriä konkurssipesälle sekä on ennen kaikkea este konkurssin päättämiseksi. Näin ollen tämänkaltaisen omaisuuden lahjoittaminen vastiketta vastaan on kokonaisvaltaisesti edullisempi vaihtoehto konkurssiprosessin kannalta. (Koulu 2004, 107-109)

3.4.4 Panttiomaisuus

Panttiomaisuudeksi kutsutaan sellaista pesän omaisuutta, joka toimii vakuutena. Tällaisen omaisuuden velkojaa kutsutaan puolestaan panttivelkojaksi. Mikäli panttiomaisuudesta kertyy konkurssin ajalta voittoa, jaetaan se panttivelkojien kesken. Panttiomaisuuden hoidosta aiheutuneet kustannukset korvataan konkurssipesälle tai vastaavasti sitä hoitaneelle velkojalle. (L 20.2.2004/120, 17:6-7)

Pääsääntöisesti panttivelkojalla on oikeus muuttaa saatavansa määrää vastaava panttiomaisuus rahaksi. Konkurssipesä voi kieltää velkojaa ryhtymästä toimeen korkeintaan kahden kuukauden ajaksi, mikäli se on konkurssipesän etujen mukaista tai muutoin tarpeellista velkojan toimien oikeellisuuksien selvittämiseksi. Konkurssipesä voi käyttää kieltomahdollisuuden vain kerran, tai sen on mahdollista luopua oikeudesta kokonaan. (L 20.2.2004/120, 17:11-12; Koulu 2004, 109)

Konkurssipesä saa myydä panttiomaisuutta joko panttivelkojan tai tuomioistuimen luvalla. Panttiomaisuuden myymistä voidaan hakea myös ulosottomiehen lukuun. Huomioitava on, että konkurssipesä ei kuitenkaan ole velvollinen myymään tämän tyyppistä omaisuutta. Panttiomaisuuden myyminen lisää sekä kustannuksia, että oikeudellista vastuuta, joten konkurssipesän kannalta on kokonaisvaltaisesti edullisinta, mikäli panttivelkoja ottaa itse tehtävän hoitaakseen. (Koulu 2004, 109-110)

3.5 Konkurssin päättäminen

Konkurssiprosessi voidaan päättää neljällä eri menetelmällä. Lopettamismenetelmiä ovat lopputilitys, konkurssin raukeaminen, peruutus sekä osapuolten sovinto. Näistä lopputilitys on säännönmukainen päätöskeino, peruutus ja sovinto puolestaan vaihtoehtoisia. Konkurssi määrätään rauenneeksi, mikäli prosessin jatkaminen ei olisi enää tarkoituksenmukaista. (Konkurssiasiamies 2014)

3.5.1 Lopputilitys

Konkurssi päätetään säännönmukaisesti lopputilityksen laatimiseen. Lain mukaan lopputilitys on mahdollista laatia myös tilanteissa, joissa konkurssipesän selvittäminen on osin kesken, mikäli tämä johtuu panttiomaisuuden tai muun vähäarvoisen omaisuuden myymättömyydestä. Myöskään arvoltaan vähäisten saatavien epäselvyys ei ole este lopputilitykselle. (L 20.2.2004/120, 19:1)

Lopputilityksestä laaditusta asiakirjasta ilmenevät velkojien jako-osuudet sekä hallinnon toteutuminen konkurssipesässä. Lopputilitys hyväksytetään velkojainkokouksessa, mikä on päätöspiste konkurssiprosessille. Tyytymättömyyttä voidaan osoittaa hakemalla oikaisua tai jako-osuuksien maksamisen jälkeen lopputilitystä voidaan lähteä moittimaan tuomioistuimelle. (Koulu 2004, 111)

On mahdollista, että lopputilityksen jälkeen konkurssipesään ilmenee uutta varallisuutta. Tämä johtaa automaattisesti konkurssin elpymiseen ilman tuomioistuimen päätöstä, vaikka lopputilitys olisikin jo suoritettu. Ilmenneen varallisuuden myötä pesänhoitajan on suoritettava jälkiselvitys, jossa kyseinen varallisuus muutetaan rahaksi ja suoritetaan jako-osuuksien täydennyksinä velkojille. Jälkiselvitys on mahdollista suorittaa myös julkisselvityksenä tuomioistuimen määräyksestä, mikäli konkurssiasiamies näin vaatii. (Koulu 2004, 111-112)

3.5.2 Raukeaminen

Konkurssiprosessi voidaan tuomioistuimen päätöksellä päättää sen raukeamiseen. Raukeamiseen voivat johtaa konkurssipesän vähäinen varallisuus sekä velkojien vähäinen kertymä nettovarallisuudesta. Konkurssipesä katsotaan vähävaraiseksi,

mikäli sen varallisuus ei riitä kattamaan konkurssista aiheutuneita kuluja. Konkurssipesän sisältämä todellinen varallisuus selviää vasta konkurssin edetessä pesäluettelon ja velallisselvityksen laatimisen jälkeen. Hakemusvaiheessa annetaan vain suurin piirteinen arvio pesän varallisuudesta. (Könkkölä & Linna 2013, 285-294)

Pesänhoitajan tehtävänä on esittää konkurssin raukeamishakemus tuomioistuimelle viivytyksettä sen perusteen tultua ilmi konkurssiprosessissa. Myös muut konkurssin osapuolet voivat hakea konkurssin raukeamista. Konkurssia voidaan jatkaa raukeamisperusteista huolimatta, mikäli velkoja ottaa vastuun konkurssikuluista tai vastaavasti konkurssimenettelyä jatketaan julkisselvityksenä. (Könkkölä & Linna 2013, 285-294)

3.5.3 Peruutus

Ensimmäinen vaihtoehtoinen konkurssin päättäminen on sen peruuttaminen. Peruutushakemus tuomioistuimelle tulee tehdä viimeistään kahdeksan päivän kuluttua konkurssiin asettamisesta. Tätä määräaikaa kutsutaan konkurssin katumisajaksi. Hakemukseen tulee sisällyttää perusteltu syy, miksi konkurssin peruutusta haetaan. Mikäli velallinen on hakeutunut konkurssiin oma-aloitteisesti, riittää tämän oma hakemus sen peruuttamiseksi. Velkoja-aloitteisessa konkurssissa puolestaan vaaditaan sekä velkojan että velallisen yhteinen peruuttamishakemus. Tuomioistuimella kuulee asiasta pesänhoitajaa sekä tarvittaessa myös muita velkojia ja antaa lopulta päätöksen konkurssin peruutuksesta. (Koulu 2004, 112)

3.5.4 Sovinto

Velallinen voi hakea tuomioistuimen vahvistusta sovintoon konkurssin päättämiseksi. Pelkästään kättä-päälle -menettelystä ei ole kysymys, vaan laki säättää tiukat ohjenuorat sovinnon edellytyksille. Jotta sovinto voitaisiin vahvistaa, tulee sitä puoltavien velkojen äänimäärän olla vähintään 80 kokonaisäänimäärästä sekä jokaisen velkojan äänimäärän on oltava vähintään 5 kokonaisäänimäärästä. Kokonaisäänimäärässä huomioidaan kaikkien velkojen äänet. Sovintoa vastustavien velkojen on saatava sama jako-osuus konkurssipesästä, kuin mitä he olisivat saa-

neet konkurssin jatkuessa. Sovinto edellyttää myös konkurssipesän velattomuutta tai sitä, että velkojen maksamisesta on annettu vakuus. (L 20.2.2004/120, 21:1)

Sovinnosta laaditaan erillinen sovintoasiakirja. Konkurssin sovinnolla ei voida rajoittaa panttivelkojan oikeuksia tämän panttisaatavaan, ellei tämä ole nimenomaisesti siihen suostunut. Muilta osin konkurssimenettely päättyy tuomioistuinten vahvistamaan sovintoon; pesänhoitajan tehtävä päättyy ja konkurssipesän omaisuus luovutetaan takaisin velallisen hallintaan. Myös velkojat menettävät päätösvaltansa. Velallinen vastaa velkojen saatavista vain siltä osin, kuin sovinnolla on sovittu. Jälkikäteen velkojen ei ole enää mahdollista vaatia alkuperäisiä saataviaan velalliselta. (Koulu 2004, 113)

4 KONKURSSIN VAIKUTUKSET KULUTTAJAAN

Konkurssin vaikutukset kuluttajaan riippuvat pitkälti siitä, missä vaiheessa verkokaupan kautta tehty tilausprosessi on ennen konkurssiin ajoa. Valittu maksutapa puolestaan on oleellisin asia, kun tarkastellaan oikeuksia maksujen takaisinsaantiin konkurssipesästä. Kuluttajalla on mahdollisuus ajautua velkojan asemaan ja tulla näin osaksi konkurssipesän hallintoa. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

Konkurssi rajoittaa tietyissä määrin kuluttajan oikeuksia sekä muuttaa tämän toimintatapoja esimerkiksi tavarán virheestä ilmoitettaessa. Näistä kuluttajaan kohdistuvista muutoksista ilmenee konkurssiprosessin oikeusvaikutuksista radikaalein eli velallisen menettämä oikeus määrätä omaisuudestaan. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014; L 20.2.2004/120,3:1)

4.1 Oikeus tavarán saamiseen

Tavarán luovutusajankohdaksi katsotaan tilanne, jossa kuluttaja saa tilaamansa tuotteen hallintaansa. Tällöin tuotteen omistusoikeus vaihtuu myyjän ja kuluttajan välillä. (L 20.1.1978/38, 5:3) Mikäli tuotetta ei ole vielä toimitettu kuluttajalle, saattaa konkurssi estää tätä vastaanottamasta tilaustaan lainkaan. Tässä tilanteeseen vaikuttaa, miten pitkälle tilausprosessi on ehtinyt myyjän puolesta edetä ennen konkurssiin asettamista. (Haapanen 2016)

Koska tuotteen omistusoikeus siirtyy vasta tavarán luovutuksen yhteydessä, katsotaan toimittamaton tuote konkurssipesän omaisuudeksi. Konkurssilaissa säädetään, että kaikki pesään kuuluva omaisuus muutetaan rahaksi ja käytetään konkurssista aiheutuvien kulujen sekä velkojien saatavien maksuun. Edellä mainitun nojalla kuluttajalla ei ole enää lainkaan mahdollisuutta saada tilaamaansa tuotetta omistukseensa. (Haapanen 2016; L 20.2.2004/120, 1:1)

On kuitenkin mahdollista, että kuluttaja saa tilaamaansa tuotteen haltuunsa myös konkurssiin asettamisen jälkeen. Mikäli tilaus on tehty ennen konkurssia ja se on myyjän toimesta eritelty varastolla kuluttajalle kuuluvaksi ja lähetetty toimitettavaksi, voi kuluttaja vastaanottaa tuotteen ongelmitta. Lain mukaan omistusoikeus

tilattuun tuotteeseen siirtyy kuitenkin vasta, kun rahdinkuljettaja on luovuttanut tilauksen kuluttajalle. Kyseenalaista onkin, mitä tapahtuu tilauksille, jotka on ehditty eritellä varastolla, mutta niitä ei ole lähetetty eteenpäin toimitettavaksi. Tulokinnan varaa tilanteeseen luo konkurssilaissa säädetty pykälä sivullisen omaisuudesta konkurssipesässä. Tämän mukaan velallisen hallussa olevaa sivullisen omaisuutta ei katsota konkurssipesän omaisuudeksi, mikäli se voidaan erottaa velallisen omaisuudesta. (Haapanen 2016; L 20.1.1978/38, 5:3; L 20.2.2004/120, 5:6)

4.2 Palautus- ja peruutusoikeus

Vaikka konkurssin aiheuttamat oikeusvaikutukset voivat olla kuluttajan aseman kannalta radikaaleja, sovelletaan tilatun tuotteen palautukseen ja peruutukseen kuluttajasuojalain säädöksiä konkurssista huolimatta. Tämän mukaan kuluttajalla on oikeus peruuttaa ja palauttaa vastaanottamansa tilaus 14 päivän kuluessa tavaran vastaanottamisesta. Ilmoitus peruutuksesta tulee tehdä kirjallisena. Palautus- ja peruutusoikeus koskee valtaosaa verkkokaupasta tilattuja tuotteita. Laki säättää erikseen tuotteista, joita kuluttajan ei ole mahdollista palauttaa takaisin. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014; L 20.1.1978/38, 6:14,16)

Kuluttajan on siis mahdollista palauttaa tilaamansa tuote, mutta mikäli tilaus on maksettu etukäteen esimerkiksi verkkopankissa, jättää lainsäädäntö tulkinnan varaa siihen, onko kuluttajalla oikeus maksun takaisinsaamiseen vai ajautuuko hän automaattisesti velkojaksi konkurssissa. Mikäli tilauksen peruuttamisessa pätevät kokonaisvaltaisesti kuluttajasuojalain säädökset, tulisi kuluttajalla olla oikeus suorituksen palautukseen 14 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen tekemisestä. Tähän edellytyksenä on, että elinkeinoharjoittaja vastaanottaa palautuksen tai kuluttaja on kykenevä todistamaan palautuksen lähettämisen. Kuluttajalla voi kuitenkin ilmetä ongelmia palautuksen lähettämisen kanssa konkurssiin asettamisen jälkeen, sillä esimerkiksi Soininvaara toteaa artikkelissaan, että Posti ei välttämättä ota tilausta kuljetukseen, mikäli sen toimituslaskulle ei ole maksajaa. Koska elinkeinoharjoittaja on konkurssin myötä menettänyt oikeuden määrätä omaisuudestaan, ei konkurssipesällä ole velvollisuutta vastata palautuksesta aiheutuvista kuluista,

vaikka yritys olisikin alun perin tarjonnut maksutonta palautusta kuluttajalle. (L 20.1.1978/38, 6:17; Soininvaara 2016; L 20.2.2004/120 3:1)

4.3 Tavarán virhe

Konkurssipesä ei vastaa virheellisestä kauppatavarasta. Mikäli kuluttaja havaitsee vastaanottamassaan tuotteessaan virheen, tulee hänen tehdä tästä reklamaatio eli valitus suoraan valmistajalle, tuotteen maahantuojaalle tai muulle aiemman myyntiportaalle elinkeinoharjoittajalle. Luotolla maksaneet asiakkaat voivat reklamoida virheestä myös suoraan luottoyhtiölle. Valitus virheestä on tehtävä kohtuullisen ajan kuluttua sen havaitsemisesta, mutta viimeistään kahden kuukauden määräajan sisällä. Mikäli tuotteelle on myönnetty vielä voimassa oleva takuu, noudatetaan hyvityksessä takuuehtoja. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014; Riitakorpi 2016)

Kuluttajalla on oikeus saada virheellinen tavara korjatuksi tai vaihdettua se uuteen ehjään kappaleeseen. Valmistuttaja sekä maahantuoja ovat korvausvelvollisia, mikäli tuote on ollut alkuaan rikkiäinen tai se ei ole kestänyt siltä odotettavassa käyttötarkoituksessa. Kuluttajalla on oikeus vaatia hinnanalennusta tai kaupan purkamista, mikäli edellä mainitut hyvitystavat eivät ole mahdollisia toteuttaa. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

Virheestä reklamoidessa aiemmalle myyntiportaalille on huomioitava, että tämän virhevastuu ei ole yhtä laaja kuin myyjän lainmukainen virhevastuu. Aiempi myyntiporras ei esimerkiksi vastaa virheestä lainkaan tapauksessa, jossa kauppatavara on jo luovutettu varsinaiselle myyjälle eikä syntynyt virhe ole valmistajan taikka maahantuojan syytä. Mikäli aiempi myyntiporras osoittautuu korvausvelvolliseksi ja hyvittää syntyneen virheen kauppahinnan takaisinmaksulla tai hinnanalennuksella, lasketaan tämä summa siitä hinnasta, jolla varsinainen myyjä on ostanut tavarán valmistajalta tai maahantuojalta. Näin kuluttajan ei siis ole mahdollista saada tuotteen alkuperäistä arvoa vastaavaa hyvitystä itselleen. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

4.4 Maksutavan vaikutus rahojen takaisinsaantiin

Yritys on vapaa päättämään maksutavoista, joita se tarjoaa kuluttajalle. Erilaisten maksuvaihtoehtojen tulee olla kohtuulliset suhteessa tarjottaviin hyödykkeisiin sekä kuluttajaan. Kuluttajalle on annettava riittävät ennakkotiedot tarjolla olevista maksutavoista. Verkkokaupan ajautuessa konkurssiin kuluttajan valitsema maksutapa on tärkein määrittelevä tekijä siinä, minkälaiseen asemaan tämä ajautuu konkurssiprosessissa. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

4.4.1 Luottokortit ja erillisluotot

Verkkokauppatilauksissa kuluttajalle turvallisin vaihtoehto on poikkeuksetta luottokortilla maksaminen. Menetettyä kauppasummaa on mahdollista lähteä hakemaan hyvityksenä luottoyhtiöltä. Myös erillisissä luottosopimuksissa, jotka on solmittu kauppatavaran ostoa varten, on mahdollista hakea hyvitystä luoton myöntäneeltä taholta. Luottoyhtiö on velvollinen hyvitykseen vain kuluttajan maksaman kauppasumman osalta. Näin ollen hyvitystä ei myönnetä esimerkiksi konkurssin aiheuttamasta ajan menetyksestä tai muusta kuluttajaan kohdistuvasta henkilökohtaisesta haitasta. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014; L 20.1.1978/38, 7:39)

Jotkin maksukorttiyhtiöt ovat sitoutuneet korvaamaan suorituksia kuluttajille yrityksen konkurssitilanteissa, joissa kuluttaja on käyttänyt maksukortin debitominaisuutta. Nämä on kuitenkin tarkistettava yhtiöltä erikseen maksukorttiin liittyvistä korttiehdoista. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

4.4.2 Lasku

Monet verkkokaupat tarjoavat maksuvaihtoehtonaan laskua, mihin sisältyy maksuaikaa. Laskulla tilaaminen on yhä useamman kuluttajan mieleen, sillä näin he saavat rauhassa tutustua tilaamaansa tavarahan ja suorittaa maksun vasta ostopäätöksen tehtyään. Yrityksen odottamattomassa konkurssitilanteessa laskulla tehty tilaus on myös kuluttajan etu, sillä tuotteista ei ole maksettu mitään ennakoon. Näin oman tilauksen saapumista voi odottaa rauhassa. Mikäli tilausprosessi on siinä vaiheessa, että tavaraa ei ole eritelty varastolla eikä sitä ole lähetetty postitet-

tavaksi, kuluttajan on oikeus pidättäytyä laskun maksamisesta. (L 20.1.1978/38; 5:7)

Lasku saattaa kuitenkin koitua kuluttajan maksettavaksi tilanteessa, jossa tämä ei vastaanota kauppatavaraa lainkaan eikä huolimattomuuttaan lähetä ilmoitusta kaupan peruuttamisesta ja tilauksen palautuksesta. Näin tilaus pysyy kuljetusyhtiön säilössä 14 vuorokautta, jonka jälkeen se lähetetään takaisin myyjälle. Mikäli konkurssiin asettaminen tapahtuu ennen kuin palautus kerkeää rekisteröityä takaisin myyjälle, on hyvin todennäköistä, että sen katsotaan kuuluvan jo tilaajan eli konkurssilain mukaan sivullisen omaisuudeksi. Lain mukaan konkurssipesään kuulumattomaksi omaisuudeksi katsotaan sivullisen omaisuus, joka on erotettavissa velallisen omaisuudesta. Näin laki jättää tulkinnanvaraa siihen, mikä määrittellään riittäväksi erotteluksi verkkokaupan tilauksissa. (L 20.2.2004/120, 5:6)

4.4.3 Ennakkomaksut ja lahjakortit

Ennakkomaksuihin lukeutuvat muun muassa tavanomainen verkkotilisiirto sekä tilausmaksu. Tilauksen maksaminen etukäteen ennen tavarantoimitusta ajaa kuluttajan automaattisesti velkojan asemaan yrityksen konkurssissa. Ennakkomaksu kuuluu konkurssiin asettamisen jälkeen osaksi konkurssipesän varallisuutta, johon velallisella ei ole enää määräysvaltaa. Kuluttaja joutuu velkojana valvomaan saatavaansa konkurssissa, mikäli toivoo maksun täysimääräistä tai edes osittaista hyvittämistä vastaanottamattomasta tilauksesta. (Kuluttajaliitto 2016)

Lahjakortit ovat maksuvälineitä, joista yritys on saanut etukäteen maksusuorituksen ja jota ostaja voi käyttää tuotteen maksamiseen. Koska konkurssin oikeusvaiikutuksiin kuuluu velallisen määräysvallan menetys omaisuuteensa, voidaan lahjakorttien vastaanottamisesta kieltäytyä konkurssiin ajautumisen jälkeen, mikäli nämä on ostettu ennen konkurssia. Lahjakortit katsotaan myös saataviksi, joita kuluttaja voi valvoa konkurssissa. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

4.5 Soveltuminen digitaalipalveluun

Konkurssimenettely ei rajoitu pelkästään kauppasopimuksia tarjoaviin elinkeinoharjoittajiin, vaan sitä sovelletaan myös digitaalipalveluja tarjoaviin yrityksiin, jotka ajautuvat maksukyvyttömiksi yritystoiminnassaan. Vastaavanlaisia tapauksia ei ole vielä juurikaan vuotanut ainakaan julkiseen tietoon johtuen mitä todennäköisimmin digitaalipalvelujen lyhytikäisyydestä sekä niiden suuresta kysynnästä. Näin kuluttajan kannalta voikin olla epäselvää, minkälaisia oikeuksia ja velvollisuuksia palveluntarjoajan konkurssi hänelle tuo.

Mikäli sopimusperusteisesti digitaalista sisältöä toimittava yritys ajautuu konkurssiin, lakkaa sopimuksen voimassaolo välittömästi konkurssiin asettamisesta lähtien. Koska velallinen on konkurssin myötä menettänyt oikeuden määrätä omaisuudestaan, on suoratoistopalvelun sisällön toimittamisen jatkaminen käytännössä mahdotonta. (L 20.2.2004/120, 1:1) Suoratoistopalvelut maksetaan lähes poikkeuksetta kuukausittain laskulla. Kuluttajan asema konkurssitilanteessa on tässä tapauksessa yksinkertainen; sopimuksen rautessa myös laskutus päättyy automaattisesti. Toimittamattomasta tavarasta/palvelusta ei kuluttajan tarvitse suorittaa maksua (L 20.1.1978/38; 5:7).

Tulevan kuukauden suoratoistopalvelutilaus saatetaan maksaa etukäteen jo esimerkiksi edellisen kuukauden lopussa tai kyseisen kuukauden alussa. Palvelua tarjoavan yrityksen ajautuminen konkurssiin tässä vaiheessa tarkoittaa, että kuluttaja ei tule saamaan vastinetta rahoilleen. Konkurssilain mukaan kuluttajalla olisi näin oikeus konkurssivelkojan asemaan, sillä etukäteen maksettu kuukausilasku olisi tämän valvottava konkurssisaatava (L 20.2.2004/120, 12:1). Kyseenalaista on, kannattaako kuluttajan nähdä vaivaa konkurssiprosessiin osallistumisesta, sillä valvottava saatava on mitä todennäköisimmin kokonaissummaltaan melko vähäinen. Velkojien jako-osuudet, jotka ovat vähäisemmät kuin 50 euroa, jätetään yleensä huomioimatta varoja jaettaessa. Tämän perusteella kuluttajan ei lopulta olisi edes mahdollista saada hyvitystä menetetystä kuukausimaksusta. (L 20.2.2004/120, 18:2)

Internet mahdollistaa erilaisia tapoja tallentaa itsetuottamaa kuvaa ja videoita eri palvelimille. Kuluttaja voi ladata omistamaansa dataa esimerkiksi pilvipalveluihin, joihin hänen on mahdollista päästä käsiksi pelkästään tietokoneen ja toimivan internet-yhteyden välityksellä. Suosituimmat vastaavanlaiset palveluntarjoajat, esimerkiksi Applen iCloud ja Hotmailin Onedrive, ovat alalla hallitsevia toimijoita, joiden konkurssiin ajautuminen on näillä talouden näkymillä erittäin epätodennäköistä. Alalla kilpailu kuitenkin kiristyy uusien pilvipalveluiden tuottajien myötä. Kysymys kuuluukin, onko lainsäädännöllisesti varauduttu konkurssitilanteeseen esimerkiksi pienempien palveluntarjoajien kohdalla?

Lähtökohtaisesti lainsäädäntöjärjestelmä ei ole pysynyt nopeasti kehittyvän tietotekniikan perässä. Kuten jo aiemmin mainittua, nykyinen voimassa oleva laki soveltuu vaivoin uusiin teknisiin palveluihin eikä ennakkopäätöksiäkään näistä ole luotu (Järvinen 2012). Tämän vuoksi erityisesti kuluttajat voivat ajautua vaikeaan asemaan tilanteessa, jossa käytetty palveluntarjoaja ajautuu konkurssiin. Oletettavaa on, että pilvipalvelun kaatuessa kuluttajan ei ole enää mahdollista päästä käsiksi omistamaansa dataan.

Palveluntarjoaja määrittelee poikkeuksetta käyttöehdot tarjoamilleen palveluille. Näiden on oltava selkeästi ja helposti kuluttajan saatavilla. Mikäli palveluntarjoaja ajautuu konkurssiin, sovelletaan tilanteessa etukäteen laadittua käyttöehtosopimusta sekä palvelimen sijainnin kohdemaan lainsäädäntöä. Vaikka kuluttaja käyttäisi kotimaista palveluntarjoajaa, saattaa palveluntarjoajan palvelin sijaita toisessa maassa. Tällöin kuluttajan kotimaan lainsäädännön sijaan sovelletaan riitatilanteissa sen maan lainsäädäntöä, jossa palveluntarjoajan palvelin sijaitsee. Perusteellinen tutustuminen palveluntarjoajaan on näin ollen aina kuluttajalle itselleen eduksi. Kohdemaittain lainsäädännöissä voi olla huomattaviakin eroavaisuuksia, mikä tekee yksittäisen kuluttajan tilanteesta haastavan. On mahdollista, että kuluttaja jää täysin ilman oikeussuojakeinoja riitatilanteissa. (Viestintävirasto)

5 YHTEENVETO JA LOPPUPOHDINTAA

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää, minkälaiseen asemaan kuluttaja joutuu yrityksen verkkokaupan konkurssissa. Aiheen purkaminen lähti laatimistani tutkimuskysymyksistä, jotka kuitenkin muokkautuivat vielä nykyiseen muotoonsa prosessin edetessä. Tutkimukseni pohjautui täysin oikeusdogmatiikkaan eli lähteinä käytin voimassa olevaa lakia sekä oikeuskirjallisuutta. Tekstini tueksi poimin mukaan myös internetlähteitä, kuten artikkeleita, raportteja ja uutisotsikoita.

Ennakkoaavistukseni tutkimuksen lopputuloksesta piti kutakuinkin paikkaansa; konkurssin tuomia vaikutuksia kuluttajaan ei ole niin paljon, että niistä saisi kattavan tutkielman aikaiseksi. Olin kuitenkin varautunut tilanteeseen ajatuksen tasolla ja päätin lisätä työhöni näkökulman digitaalipalveluiden tarjoajan konkurssiin ajautumisesta sekä miten se vaikuttaa palvelun tilaajaan. Lainsäädännöllisesti aihe on erittäin tuore eikä varsinaisia kirjallisia oikeuslähteitä juuri löytynyt, joten jouduin turvautumaan internetlähteisiin tekstin tuottamisessa.

Verkkokaupan ja palveluntarjoajan konkurssi on maksukyvyttömyysmenettelyssä viimeisin oljenkorsi, johon päädytään, kun toiminta ei ole enää taloudellisesti kannattavaa eikä yritys selviä taloudellisista velvoitteistaan. Mikäli kuluttaja on tehnyt tilauksen yritykseltä kyseisenä aikana, luo se tälle sekä oikeuksia että velvoitteita. Tavarankuoppasopimuksissa konkurssin vaikutukset kuluttajaan ilmevät lähinnä valitun maksutavan kautta. Maksutapa määrittelee, minkälaiseen asemaan kuluttaja ajautuu prosessissa. Luotettavimmaksi ja kuluttajaystävällisimmäksi tavaksi osoittautui luottokortilla maksaminen, jolloin hyvitystä menetyksestä kauppasummasta voi lähteä hakemaan suoraan luottoyhtiöltä. Tavarankuoppasopimukseen merkitystä on puolestaan sillä, missä vaiheessa tilausprosessi on hetkellä, kun tuomioistuin vahvistaa yrityksen konkurssin. Tässä konkurssilain soveltaminen verkkokauppatilauksiin osoittautui paikoittain haastavaksi. Laki ei esimerkiksi anna yksiselitteistä vastausta siihen, mitä tapahtuu tilauksille, jotka on eritelty varastolla, mutta joita ei ole vielä lähetetty toimitettavaksi kuluttajille.

Digitaalipalveluiden osalta loin aiheeseen vain pintapuolisen katsauksen. Esimerkiksi Suomen lainsäädännössä ei ole erillistä aihetta koskevaa lakia, vaan kulutta-

jansuojalain muutamaaan pykälään on lisätty säännöksiä *digitaalisen sisällön toimittamisesta sähköisessä muodossa*. Nämä kohdat soveltuvat esimerkiksi suosittuihin suoratoistopalvelutilauksiin. Myös palvelusta etukäteen solmitut käyttöehdot ovat olennainen osa, kun tarkastellaan kuluttajan oikeuksia palveluntarjoajan konkurssitilanteessa. Yksittäisiä kuluttajia koskevat yleensä vakioehtosopimukset, joihin ei voida tehdä muutoksia. Suoratoistopalvelun konkurssin vaikutukset kuluttajaan jäivät vähäiseksi löytämieni tietolähteiden mukaan. Sopimuksen katkeaminen konkurssin alkaessa osoittautui selkeäksi oikeusvaikutukseksi. Menetyks mikä kuluttajalle saattaisi aiheutua tämän maksaessa tulevan kuukauden palvelun etukäteen on suuruudeltaan korkeintaan noin muutaman kymmentä euroa kuukaudessa. Kuitenkin lopulta kuluttaja itse tekee päätöksen, lähteekö velkomaan muutamman euron saatavaansa konkurssivalvonnassa. Huomionarvoiseksi osoittautui, että laki ei antanut yksiselitteistä vastausta siihen, tuleeko kuluttaja edes saamaan vähäistä jako-osuuttaan varainjaossa.

Digitaalipalveluissa huomioin myös pilvipalvelut, joissa kuluttajan on mahdollista ladata tiedostoja palveluntarjoajan palvelimelle. Näissä tilanne kuluttajan kannalta voi osoittautua haastavaksi palveluntarjoajan konkurssissa. Palveluita koskevaa varsinaista lainsäädäntöä ei ole säädetty, joten tutkimuksessa ilmeni, että oikeus-suojakeinot kuluttajaa kohtaan vaihtelevat riippuen palvelimen sijainnin kohdemaan lainsäädännöstä. Ennen kuin kuluttaja tekee päätöksen palveluntarjoajan valinnasta, kannattaa hänen tutustua tämän toimintaan laajemmin sekä lukea esimerkiksi muiden käyttäjien kokemuksia palvelun toiminnasta. Voisi sanoa ennakoinnin ja riittävien taustatietojen selvittämisen olevan kuluttajan kannalta avainasemassa, mikäli tämä toivoo välttävänsä ongelmilta tulevaisuudessa. Palvelun valitseminen alan tunnetulta ja luotettavalta palveluntarjoajalta lieneekin turvallis vaihtoehto.

Lähtökohtaisesti olen tyytyväinen tutkimustuloksiini sekä työn tavoitteen toteutumiseen. Saavutin myös henkilökohtaiset tavoitteeni, sillä perinpohjainen tutustuminen teoriaan vahvisti alaan kuuluvan tiedon ymmärrystä ja hallintaa. Teoriaosuuden läpikäyminen sekä lain että kirjallisuuden näkökulmasta osoittautui hyödylliseksi ja opettavaiseksi. Tutkimuksen rakenne jaottuu selkeästi teoriakappalei-

siin, mutta mielestäni sisällöstä voi huomata digitaalipalveluiden olevan sisällytetty tekstiin jälkikäteen. Mikäli olisin sisällyttänyt digitaalipalveluiden näkökulman rakenteeseen jo ennen kirjoitusprosessia, olisin mitä todennäköisimmin saanut kokonaisuudesta selkeämmän.

On mielenkiintoista nähdä, kuinka tulevaisuudessa toimitaan lainsäädännön näkökulmasta lisääntyvien verkkokauppaostojen sekä digitaalipalveluiden myötä. Tehdäänkö esimerkiksi konkurssilakiin muutoksia, jotta tätä olisi helpompi soveltaa edellä mainittuihin? Saadaanko korkeimmalta oikeudelta ennakkotapauksia koskien eritoten digitaalipalveluiden konkurssiin ajoa? Mikäli lakiin ja oikeuskäytäntöihin tehdään tulevaisuudessa muutoksia, voisi tutkimuksen toteuttaa uudestaan ja tarkastella, onko kuluttajan asema muuttunut mahdollisten uudistusten tai muutosten myötä.

LÄHTEET

Digitaalisopimukset Euroopalle Kysymyksiä & vastauksia. 2015. Euroopan komission taustatiedote. Viitattu 27.9.2017. www.europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-6265_fi.pdf

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU. Viitattu 23.9.2017.

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:304:0064:0088:FI:PDF

Haapanen, L. 2016. Miten toimin, jos tilasin tuotteita Anttilan verkkokaupasta? Lakimies neuvoo. YLE-uutiset. Viitattu 20.8.2017 <https://yle.fi/uutiset/3-9037671>

Järvinen, T. 2012. Pilvipalvelut lainsäädännön näkökulmasta. Aalto-yliopiston powerpoint-esitelmä. Viitattu 9.10.2017

<https://www.slideshare.net/tomppaj/pilvipalvelut-lainsaadanto-powerpoint31012012>

Kananoja, P. 2015. Takuu ja virhevastuu – tarkkana takuuasioissa. Asianajotoimisto Veneskoski-blogisivusto. Viitattu 4.10.2017.

<http://www.veneskoski.com/takuu-ja-virhevastuu-tarkkana-takuuasioissa/>

Konkurssimenettely. 2014. Konkurssiasiamiehen verkkosivut. Viitattu 15.8.2017

<http://www.konkurssiasiamies.fi/fi/index/konkurssimenettely.html>

Konkurssit. 2014. Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut. Viitattu 17.8.2017

<https://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Ostaminen-myyminen-ja-sopimukset/konkurssit/>

Koulu, R. 2004. Johdatus insolvenssioikeuden perusteisiin. Helsinki. Hakapaino Oy.

Koulu, R, Lindfors, H. 2010. Maksukyvyttömyyden oikeudelliset ulottuvuudet. Helsinki. Yliopistopaino.

Kuluttaja-asiamies. 2014. Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut. Viitattu 13.7.2017

<https://www.kkv.fi/Tietoa-KKVsta/kuluttaja-asiamies/>

Könkkölä, M, Linna, T. 2013. Konkurssioikeus. Helsinki. Talentum.

L 20.1.1978/38. Kuluttajansuojalaki. Viitattu 13.7.2017

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

L 20.2.2004/120. Konkurssilaki. Viitattu 2.8.2017

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040120#L2P2>

Maksaminen verkkokaupassa. 2017. Kuluttaja-asiamiehen linjaus. Viitattu 23.7.2017 https://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/julkaisut/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/aihekohtaiset/maksaminen-verkkokaupassa/#maksaminen_verkkokaupassa_2

Malli laissa vaadittujen ennakkotietojen antamisesta digitaalisissa sisältöpalveluissa. Euroopan komissio. Viitattu 20.9.2017 http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/model_digital_products_info_complete_fi.pdf

Peltonen A, Määttä, K. 2015. Kuluttajansuojaoikeus. Helsinki. Talentum Pro.

Peruuttamisoikeus etämyynnissä. 2014. Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut. Viitattu 16.8.2017 <https://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Ostaminen-myyminen-ja-sopimukset/verkkokauppa-posti-ja-puhelinmyynti-etamyyni-peruutusosoikeus-etamyynnissa/>

Pilvipalveluiden turvallisuus. Viestintävirasto. Kyberturvallisuuskeskuksen raportti. Viitattu 16.10.2017 https://www.viestintavirasto.fi/attachments/tietoturva/Pilvipalveluiden_tietoturva_organisaatioille.pdf

Riitakorpi, M. 2016. Pankki vai luotto? Anttila osoitti, että maksutavalla on väliä. IS Taloussanomat. Viitattu 6.9.2017. <http://www.is.fi/taloussanomat/oma-raha/art-2000001916843.html>

Saari, L. 2017. Verkkokaupan vuosi 2016 lukuina. Paytrail Oyj:n verkkosivut. Viitattu 29.6.2017 <https://www.paytrail.com/blog/verkkokaupan-vuosi-2016-lukuina>

Soininvaara, O. 2016. Anttilan konkurssi: verkkokauppaostajan oikeusturva. Soininvaara.fi-blogisivusto. Viitattu 3.10.2017 <http://www.soininvaara.fi/2016/07/26/anttilan-konkurssi-verkkokauppaostajan-oikeusturva/>

Takuu ja virhevastuu. 2014. Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut. Viitattu 23.7.2017 <https://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Ostaminen-myyminen-ja-sopimukset/takuu-ja-virhevastuu/>

Tietopaketti - Anttilan konkurssi. 2016. Kuluttajaliiton verkkosivut. Viitattu 15.9.2017 <http://www.kuluttajaliitto.fi/jasenyys/konkurssivalvonta/>

Uudet säännöt digitaalisen sisällön toimitussopimuksille – neuvoston kanta vahvistettu. 2017. Euroopan Unionin neuvoston verkkosivut. Viitattu 27.9.2017 <http://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/2017/06/08-contracts-for-digital-content-supply/>

Velallisen konkurssihakemus. 2017. Sopimusmallit.com –verkkosivut. Viitattu 17.8.2017. <https://www.sopimusmallit.com/product/71/konkurssihakemus-velallisen#.WZV-tFVJaUk>

Verkkokauppa ja muu etämyynti. 2014. Kuluttaja-asiamiehen linjaus. Viitattu 20.7.2017 <https://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/julkaisut/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/aihekohtaiset/verkkokauppa-ja-muu-etamyynti/#6.2>

Virhevastuu ja takuu kulutustavaran kaupassa. 2002. Kuluttaja-asiamiehen linjaus. Viitattu 27.7.2017 <https://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/julkaisut/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/aihekohtaiset/virhevastuu-ja-takuu-kulutustavaran-kaupassa/#6>

LIITE 1

VELALLISEN KONKURSSIHAKEMUSMALLI

Helsingin käräjäoikeus
Porkkalankatu 13
00180 Helsinki

KONKURSSIHAKEMUS

Hakija

Innovaatio Oy, Helsinki, Y-tunnus 876543-4
Annankatu 1
00100 Helsinki
p. (09) 222 2221
f. (09) 222 2223

Hakijan prosessiosoite

Innovaatio Oy
Toimitusjohtaja Kalle Keksinto
Kuulakatu 2
00380 Helsinki
p. (09) 123 4561
f. (09) 666 0001
sähköposti kalle.keksinto@operaattori.fi

Tuomioistuin

Innovaatio Oy:n hallintoa Suomessa pääasiallisesti hoidetaan
tuomiopiirissä

Hakemus

Pyydämme, että Innovaatio Oy asetetaan konkurssiin, koska y
(20.2.2004/120) 2 luvun 3§2:n mukaisesti maksukyvytön.

Helsingissä 10.10.2010

InnovaatioOy

Kalle Keksinto
Toimitusjohtaja

Liitteet

- 1) Hakijan kaupparekisteriote
- 2) Hakijan hallituksen kokouksen pöytäkirja 10.10.2010
- 3) Luettelo varoista, velkojen yhteissumma ja luettelo suurimmista
yhteystietoihin

Tekijänoikeuksien
suojaamiseksi olemme
peittäneet osan sisällöstä.

LIITE 2

VALVONTAKIRJELMÄ PESÄNHOITAJALLE

(Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014)

VALVONTAKIRJELMÄ

1. Valvonta

Valvon seuraavan saatavan (*konkurssiin menneen yrityksen nimi*) konkurssissa.

2. Valvonnan päivämäärä

(*tuomioistuimen määräämä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava saatavat pesänhoitajalle*)

3. Velkoja

Nimi:

Postiosoite:

Puhelinnumero:

Sähköposti:

Tilinumero

4. Velallinen

(*konkurssiin menneen yrityksen nimi, kotipaikkakunta, Y-tunnus sekä konkurssiin asettamispäivämäärä*)

5. Saatava ja saatavan peruste

(*kuvaus sopimuksesta, johon saatava perustuu*)

Täytyä ainakin seuraavat kohdat:

Ostopaikka: (*tuotteiden ostopaikka*)

Päivämäärä: (*tilauksen tekopäivä*)

Tuotteet: (*tuotteet, jota valvontakirjelmä koskee*)

Saatavan suuruus: (*tilauksen arvo ja ilmoitus, jos saatavalle vaaditaan korkolain mukaista viivästyskorkoa*)

(*Lisää tarvittaessa tiivis kertomus, mitä tilauksen tekemisen jälkeen on tapahtunut*)

LIITTEET

(*Paikka*) (*Päivämäärä*)

Allekirjoitus ja nimenselvennys